

FUŠ – Film u školi vam predstavlja film
KRADLJIVICA KNJIGA (The book thief)

Siječanj 2014.

Uvodničari: profesori Igor Jovanović i Igor Šaponja

Materijale pripremili: profesori Željka Ferenčić, Igor Jovanović i Igor Šaponja

Izvorni naziv filma: The book thief

Žanr: ratna drama

Trajanje filma: 131 minuta

Zemlja i godina proizvodnje: SAD/Njemačka, 2013.

Redatelj: Brian Percival

Scenarij: Markus Zusak (roman), Michael Petroni (adaptacija)

Direktor fotografije: Florian Ballhaus

Montaža: John Wilson

Kostimografija: Anna B. Sheppard

Glazba: John Williams

Produkcijski dizajn: Simon Elliott

Producenti: Ken Blancato, Karen Rosenfelt

Glume: Sophie Nélisse, Geoffrey Rush, Emily Watson, Ben Schnetzer, Hildegard Schroedter, Nico Liersch, Roger Allam, Barbara Auer, Heike Makatsch

Uzrast: 13+

Korelacija s nastavnim predmetima: povijest, medijska kultura, hrvatski jezik, engleski jezik, etika, vjeronauk, psihologija, sociologija, filozofija, likovna umjetnost

Foršpan: <http://www.youtube.com/watch?v=BtZdAN8CYPs>

Službene stranice: <http://www.thebookthief.com/>

http://www.imdb.com/title/tt0816442/?ref=mv_sr_1

<https://www.facebook.com/TheBookThiefMovie>

Kratki sadržaj:

Djevojčica Liesel (Sophie Nélisse), čija je majka u predratnoj Njemačkoj stigmatizirana kao komunistkinja, biva poslana na udomljavanje kod starijeg bračnog para, čangrizave Rose (Emily Watson) i dobroćudnog Hansa (Geoffrey Rush). Oporavljajući se od tragične smrti svoga brata i odvajanja od majke, Liesel ima poteškoća s uklapanjem u novu sredinu. U tome će joj pomoći prijateljstvo s Rudyjem (Nico Lersch), strastvenim trkačem iz susjedstva koji prema njoj dijeli simpatije.

I dok joj se školska djeca rugaju jer je nepismena, Liesel uz pomoć Hansa počinje čitati. Prvu knjigu koju je pročitala – "Priručnik za grobare" – ukrala je na bratovu sprovodu. Bio je to impulzivni čin koji će na nju ostaviti duboke posljedice.

Lieselina ljubav prema čitanju i rastuća privrženost prema novoj obitelji, povećavaju se nakon što se sprijatelji sa židovskom izbjeglicom Maxom (Ben Schnetzer), kojeg Hubermanovi odluče sakriti u svoj podrum. Liesel postaje Maxov izaslanik o vanjskome svijetu, dok ju Max istovremeno ohrabruje da razvije moć opažanja i uči ju koristiti riječi. Uz pomoć riječi i mašte, Liesel tako bježi od strahota rata u jedan čarobni svijet koji će promijeniti i nadahnuti živote njezine okoline.

POVIJESNA POZADINA FILMA:

- Tekst pripremili profesori Igor Jovanović i Igor Šaponja

- **Holokaust** – kod Grka i Rimljana žrtva paljenica zemaljskim i podzemnim bogovima ili dušama pokojnika, pri kojoj se obično spaljivala žrtva – životinja. Tim se pojmom označava specifičan događaj u povijesti 20. stoljeća – sustavno, birokratski, planirano i organizirano uništenje šest milijuna Židova od strane nacističkog režima Njemačke i njenih saveznika uoči i za vrijeme Drugoga svjetskog rata.
- Shoah (Šoa) – velika nesreća, židovski naziv za holokaust
- Povijest holokausta u 20. stoljeću dijelimo u dva dijela:
  - 1) 1933.-1939.
  - 2) 1939.-1944.

Kronologija:

- 30. siječnja 1933. Adolf Hitler postaje njemački kancelar.
- 22. ožujka 1933. Hitlerova elitna garda (SS), otvara koncentracijski logor u njemačkom Dachau, namijenjenom političkim protivnicima.
- 10. svibnja 1933. Paljenje knjiga čiji su autori Židovi ili politički neistomišljenici nacističkog režima diljem Njemačke.
- 2. kolovoza 1934. Hitler postaje Führer, tj. apsolutni diktator Njemačke.

- 15. rujna 1935. Nacistička vlast donosi Zakon o državljanstvu i Zakon o zaštiti njemačke krvi i časti (Nürnberški zakoni).
- 1.-16. kolovoza 1936. Održane Olimpijske igre u Berlinu. Bile su u funkciji propagande i promidžbe za nacističku državu. Afroamerikanac Jesse Owens osvaja četiri zlatne medalje u atletici čime zadaje udarac doktrini o arijskoj nadmoći.
- 9.-10. studenog 1938. „Kristalna noć“ – pogrom, kada su nacisti i njihovi pomagači palili sinagoge, razbijali stakla na židovskim trgovinama i radnjama te ubili 91 Židova. Trideset tisuća uhićenih Židova Gestapo odvodi u logore.
- 1. rujna 1939. Napad njemačkih trupa na Poljsku. Početak Drugoga svjetskog rata.
- 20. svibnja 1940. SS otvara koncentracijski logor Auschwitz pored poljskog gradića Oświęcima.
- 30. lipnja 1940. Osniva se prvi veći židovski geto u Łódźu u Poljskoj.
- 16. listopada 1940. Osniva se varšavski geto za poljske Židove.
- 22. lipnja 1941. Napad njemačkih trupa na SSSR u akciji Barbarossa. Njemačke mobilne jedinice za ubijanje – Einsatzgruppen – imale su zadatak da identificiraju, okupe i ubiju sve Židove iza granice.
- 20. siječnja 1942. U vili Wansee na periferiji Berlina, dvadesetak nacističkih visokih dužnosnika donosi razrađeni plan o „Konačnom rješenju židovskog pitanja“.
- 4. svibnja 1942. Započinje ubijanje u plinskim komorama u Auschwitzu – Birkenau. Od svibnja 1940. do siječnja 1945. ubijeno je više od milijun ljudi u Auschwitzu.
- Travanj - svibanj 1943. Židovski otpor u varšavskom getu doveo do ustanka. Ugušen zahvaljujući nadmoći njemačkih snaga.
- 27. siječnja 1945. Crvena armija oslobađa Auschwitz.
- 22. studenoga - 31. kolovoza 1946. Suđenje ratnim zločincima u Nürnbergu.

Smatra se da je tijekom holokausta, u razdoblju od 1933. do 1945., ubijeno oko 11 000 000 ljudi, od čega 6 000 000 Židova.

Tekst pripremila Željka Ferenčić, prof.

Holokaust iz perspektive djeteta:

Kradljivica knjiga zasnovana je na jednoj od najvećih tragedija čovječanstva svih vremena – Drugom svjetskom ratu i stradanjima Židova u njemu. Iako je film ekranizirao nasilje i intenzitet toga razdoblja, sama priča zapravo manje govori o ratu, a više naglašava koliko je važno ostati čovjekom u neljudskoj okolini. Budući da rat vidimo kroz oči djevojčice, riječ je o vrlo intimnoj priči koja portretira dirljiv odnos između prijatelja, obitelji i humora kojeg su dijelili.

Prateći Lieselin život dobivamo pregled Njemačke u vrijeme eskalacije rata. Iz njezine perspektive vidimo cijelu skalu događaja, poput održavanja nacističkih skupova, antižidovske progone, uklanjanje u Hitlerovu mladež kako bi se uspostavila indoktrinacija mladih ljudi, novačenje, paljenje knjiga, saveznička bombardiranja sela pokraj Münchena, propagandne filmove, plakate itd. No, za razliku od većine filmova koji se bave Drugim svjetskim ratom, *Kradljivica knjiga* progovara o dijelu njemačkog naroda koji se protivio ratu i ideologiji nacizma.

Drame o holokaustu postale su s vremenom svojevrsni podžanr u filmskoj umjetnosti. Neke od značajnijih su primjerice *Schindlerova lista* (1993.), *Život je lijep* (1997.), *Pijanist* (2002.), *Krivotvoritelji* (2007.), *Hannah Arendt* (2012.) ili pak vrijedni naslovi koji progovaraju o holokaustu iz perspektive djeteta – *Dnevnik Ane Frank* (1959.), *Dječak u prugastoj pidžami* (2008.) i *Lore* (2012.). Takvi su se filmovi pokazali društveno važnima, pogotovo jer se holokaust isprva negirao. Danas postoji ogroman broj filmova čiji je cilj edukacija i osvještavanje publike diljem svijeta.

"Većina mojih prijatelja ne zna ništa o holokaustu. Zbog toga je jako važno da se filmovi o Drugom svjetskom ratu i dalje snimaju jer kada i posljednji preživjeli iz nacističkih logora umre, trebat će nam podsjetnici na to vrijeme kako se nešto takvo nikada više ne bi ponovilo i kako bismo se i za sto godina sjećali svih žrtava".

-Sophie Nélisse, 13-godišnja kanadska glumica koja glumi naslovni lik *Kradljivice knjiga*

Smjernice za poučavanje o Holokaustu možete pronaći i na sljedećim linkovima:

- http://www.azoo.hr/images/holokaust/Kako_poucavati_o_holokaustu.pdf
- <http://www.azoo.hr/images/razno/Loranda.pdf>
- <http://public.mzos.hr/fgs.axd?id=19305>
- <http://www.osce.org/hr/odih/29891>

Adaptacija književnog predloška:

Kradljivica knjiga je ekranizacija romana australskog pisca **Markusa Zusaka** koji otpočetak slovi za inovativnog i poetičnog autora. Nakon što je prvi put objavljena 2005., knjiga je osvojila brojne nagrade te bila prevedena na više od 30 jezika. Gotovo sedam godina bila je među najprodavanijim knjigama na listi *New York Timesa*. Inače, roman se djelomično temelji na iskustvima Markusove majke koja je preživjela holokaust i bombardiranje Münchena, kao i na autorovom samostalnom istraživanju.

"*Kradljivica knjiga* govori o pronalaženju ljepote čak u najružnijim okolnostima. Jedna od središnjih tema je ta što Hitler uništava ljude svojim riječima, no Liesel krade te riječi natrag i piše njima vlastitu priču".

-Markus Zusak, autor romana *Kradljivica knjiga*

"Tijekom uspona nacističke stranke se snažno ograničavala sloboda izražavanja. Njemačkom narodu se govorilo što da osjeća, misli i čita. Unatoč tim naizgled nepremostivim preprekama, Liesel čitajući uči misliti na svoju ruku, a ne da poput papige prihvaća tuđe ideje. Nakon što shvati snagu riječi i moć knjige, njezin život se mijenja i ona donosi odluke koje ne bi donosila da nije krala knjige. To je ključ njezina duha."

-Karen Rosenfelt, jedan od producenata *Kradljivice knjiga*

O redatelju:

Britanski redatelj Brian Percival, uglavnom je poznat po svom televizijskom radu. Probio se svojim prvim kratkim filmom *Pleasureland* za kojeg je 2001. osvojio nagradu BAFTA-e. Slavu je stekao radom na iznimno hvaljenoj seriji *Downton Abbey* (2010.-) zahvaljujući kojoj je osvojio Emmyja i nagradu BAFTA-e. Percival je također režirao BBC-jevu seriju *North and South*, potom *ShakespeaRe-Told – Much Ado About Nothing*, *The Ruby in the Smoke* kao i tv-

film *The Old Curiosity Shop*. Uspješan je redatelj reklama, a sljedeći mu je projekt *Nelson i Emma* s Julianom Fellowesom.

Lokacije snimanja:

Iako je bilo jeftinije snimiti film u Rumunjskoj ili Budimpešti, producenti su odlučili snimati film u Njemačkoj kako bi pojačali autentičnost. No, budući da je Njemačka vrlo progresivna zemlja, mnoga su povijesna ruralna područja modernizirana. Stoga je dobar dio filma snimljen u studiju Babelsberg u Potsdamu, u kojem su primjerice sagradili kuću Hubermannovih u fikcionalnoj Rajskoj ulici (njem. *himmel*). Na niskim temperaturama snimalo se i u Berlinu i Görlitzu, gdje se zbog nacističke ikonografije moralo dobiti specijalnu dozvolu. Produkcijски dizajn vodio je Simon Elliott koji je rekao da su za stvaranje šokantnih posljedica bombardiranja morali nasipati 1000 tona ruševina.

"Sjećam se kada smo snimali scenu paljenja knjiga. Angažirali smo 450 glumaca koji su morali naučiti pjevati *Deutschland über alles*. Iako su znali melodiju jer se još uvijek koristi kao nacionalna himna, nisu znali stihove pjesme. Kad sam ih u jednom trenutku pogledao, uočio sam kako mnogima od njih teku suze. Bili su to Berlinčani od 20 ili 25 godina koji zapravo nisu odgovorni za to što se događalo u njihovoj zemlji, međutim, još uvijek osjećaju stid prema onome što su njihovi preci podržavali. Bilo je to nevjerojatno emocionalno iskustvo koje mi je pomoglo kao redatelju, jer sam time mogao vidjeti kako radim i koliko me ozbiljno shvaćaju glumci i filmska ekipa."

- Brian Percival, redatelj

Cijeli intervju pročitajte na <http://www.rogerebert.com/interviews/the-book-thief-interview>

O filmskoj glazbi:

Filmska glazba pokreće razne emocije kod gledatelja te pojačava dramatiku priče i njenih likova. Glazbu za *Kradljivicu knjiga* komponirao je poznati američki filmski skladatelj John Williams. U svojoj šezdesetogodišnjoj karijeri, bio je čak 48 puta nominiran za Oscara čime je postavio rekord u glazbenoj kategoriji (inače, rekord u svim kategorijama drži Walt Disney s 59 nominacija). Williams je skladao glazbu za brojne holivudske hitove poput *Ratova zvijezda*, *Harry Pottera*, *Supermena*, a najpoznatiji je po suradnji sa Stevenom Spielbergom (*Schindlerova lista*, *E.T.*, *Ralje*, *Jurski park*, *Umjetna inteligencija*, *Bliski susreti treće vrste*,

Indiana Jones, Spašavanje vojnika Ryana, Lincoln). Sudeći po najnovijoj nominaciji za Oscara, John Williams je i ovoga puta s *Kradljivicom knjiga* napravio izvrstan posao.

FILMSKA KRITIKA:

Različite stavove filmskih kritičara o *Kradljivici knjiga* možete pročitati na sljedećim linkovima:

- http://www.nzherald.co.nz/entertainment/news/article.cfm?c_id=1501119&objectid=11183104
- <http://www.hypable.com/2013/11/14/the-book-thief-movie-review/>
- <http://www.ravnododna.com/kradljivica-knjiga-izvrsna-knjiga-ne-cini-izvrstan-film/>
- http://zena.hr/clanak/glazba_film_knjiga/odlicna_drama_u_kinima_kradljivica_knjiga/9311
- <http://www.slackerwood.com/node/3970>
- http://www.nytimes.com/2013/11/08/movies/the-book-thief-world-war-ii-tale-with-geoffrey-rush.html?_r=1&
- <http://www.tportal.hr/showtime/film/309274/Tko-bi-rekao-da-tineidzerice-citaju-o-nacistickoj-Njemackoj.html>

PRIJEDLOG OBRADE FILMA NA SATU:

Nakon gledanja filma, nastavnici bi trebali izdvojiti osnovne **teme** koje se prožimaju kroz cijeli film. To su Drugi svjetski rat, Holokaust, nacizam i propaganda, Olimpijske igre u Berlinu (1936.), glad, neimaština i nezaposlenost kao posljedice rata, usvajanje djeteta, *bullying* u školama, adaptacija knjige, prijateljstvo, humanost, borba za opstanak, junaštvo, hrabrost, smrt, moć riječi/knjige, nada, krivnja itd. Potom, nastavnici bi trebali prilagoditi (ovisno o dobi učenika), pitanja koja nameće ovaj film. Nakon što djeca iznesu svoje prve doživljaje, u razredu bi uslijedila istraživačka rasprava kroz niz pitanja:

Kako vas se dojmio film? Koje je osjećaje u vama pobudio?

Koji je ovo filmski rod i filmska vrsta?

Navedi mjesto i vrijeme radnje.

Kako započinje film? Sjećate li se uvodne rečenice? "Svi ćete umrijeti. Usprkos svemu, nitko ne živi vječno... Moj je savjet, kad dođe taj trenutak, ne paničarite. Ne pomaže". Je li vas iznenadilo to što ulogu filmskog naratora ima smrt?

Tko su glavni likovi?

Kako upoznajemo Liesel? Što se dogodilo s njezinim bratom? Što mislite, zbog čega je Liesel uzela knjigu na bratovom sprovodu?

Zbog čega je Liesel dana na posvojenje? Što govore o njezinoj majci? Da li se Liesel osjeća napuštenom?

Kako je proteklo upoznavanje s novim roditeljima? Da li se Liesel odmah uklopila u novu okolinu?

Tko je Lieselin novi prijatelj? Opiši njen odnos s Rudyjem. Po čemu možemo reći da joj je on zaista prijatelj?

Kako je protekao Lieselin prvi dan škole? Na koji je način prikazano zlostavljanje Liesel od strane njezinih vršnjaka i može li se to usporediti s nasiljem u današnjim školama?

Kakav odnos ima novi tata Hans prema Liesel? Što ju uči? Koju ulogu ima njegov neobičan rječnik u podrumu? Koja je prva knjiga koju je Liesel pročitala?

Lieselina nova majka Rosa je u početku dosta stroga prema njoj. Kako se njihov odnos razvija tijekom filma?

Koju ulogu u Hansovu životu ima harmonika? Čime se još bavi?

U vrijeme nacizma je 90% Nijemaca podržavalo Hitlerovu politiku, međutim, Hans je spadao u ostalih 10%. Zbog čega se ljudi okreću desničarskim strankama u teškim vremenima? Da li bi Hans riješio svoj problem nezaposlenosti i siromaštva da se učlanio u NSDAP? Je li njegov neulazak u partiju bila pogreška ili ne?

Jesu li ljudi po prirodi dobri ili zli?

Kako se u Njemačkoj slavio Führerov rođendan? Sjećate li se govora i pjesama s nacističkog skupa? Kakvi su to govori? Tko su neprijatelji nacizma? Osim Židova i komunista, spominju se i plutokrati. Tko su plutokrati? (oni koji se održavaju na vlasti uz pomoć bogatstva)

Jedna od ključnih sekvenci filma jest paljenje knjiga od strane nacista. Zašto ih pale? Da li tada ljudi smiju čitati i govoriti što god žele? Krše li se time temeljna ljudska prava?

Kako prikaz knjiga na lomači utječe na Liesel i njenu rastuću ljubav prema knjigama? Što poduzima? Da li je u filmu Lieselina krađa knjiga prikazana kao zločin? Zamislite da ste vi

"kradljivica knjiga". Postoji li neka knjiga radi koje biste se podvrgnuli riziku, samo da biste ju imali? Općenito govoreći, do čega vam je jako stalo i za što ste spremni svašta učiniti?

Što se dogodilo tijekom Kristalne noći u studenom 1938. godine?

Nakon što nabavi lažne isprave, Židov Max bježi i napušta svoju majku. Kako se zbog toga osjeća?

Postoje mnogi primjeri hrabrih ljudi usred zastrašujućih, pa i nemogućih okolnosti tijekom Drugog svjetskog rata, uključujući i Nijemce koji su riskirali svoje živote kako bi sakrili Židove i druge neistomišljenike koje su progonili nacisti. Zašto Hans pomaže Maxu iako time ugrožava obitelj? Koju osobinu time pokazuje? Što Hans duguje Maxovu ocu? Osjeća li krivnju zbog njegove smrti? Biste li i vi sakrili izbjeglicu ukoliko bi time ugrozili sebe i članove vaše obitelji?

Nakon što odluči sakriti tajnog gosta, Hans upozorava Liesel da nikome o tome ne govori. Možete li zamisliti osjećaj pritiska zbog čuvanja obiteljske tajne? Komentirajte Hansovu izjavu: "Svaka osoba vrijedi onoliko koliko i njena riječ".

Koju je knjigu Max imao sa sobom? Što znate o Mein Kampfu?

Kako to da je Liesel dobila pristup privatnoj knjižnici Burgermeisterovih? Zbog čega joj gradonačelnikova žena Ilsa to dopušta? Opiši scenu kada Liesel ulazi u knjižnicu.

Dok su Lieselina strast knjige, Rudy sanja da postane prvak u trčanju. Tko je njegov idol?

Zašto Rudy ne smije naglas govoriti da je Jesse Owens najbolji trkač svijeta iako to zaista jest?

Koja se doktrina u to doba konzumira? Istraži i raspravi zašto su Olimpijske igre u Berlinu 1936. bile kontroverzne.

Ima li mjesta rasizmu i fašizmu u sportu? Da li se takvi ispadi mogu čuti i dan danas na sportskim utakmicama? Da li takve ispade tolerira Olimpijski odbor, FIFA itd.?

Nakon što Engleska objavi rat Njemačkoj, zavlada ushićenje kod djece. Istodobno čujemo komentar smrti: "Sretao sam mnoge mlade koji su mislili da jure prema neprijatelju. Istina je da su zapravo jurili prema meni". Kakve posljedice rat ostavlja na nevine ljude, obitelj, ekonomiju, kuće, zapošljavanje?

Čak i nakon što nauči čitati, novi ukućanin uči Liesel kako da koristi riječi. Koja je razlika između čitanja i promatranja (razumijevanja) stvari oko sebe? Na što još Max potiče Liesel?

Knjige su oduvijek bile cijenjeni i vrijedni dio povijesti, društva i obrazovanja. Odmalena se djecu uči da prema knjigama imaju poštovanje, da ih ne bacaju i da ih primjerice ne šaraju.

Neki su ljudi posvetili živote knjigama zbog njihove ljubavi prema čitanju i pisanoj riječi. Na

koji su način knjige utjecale, promijenile Lieselin život? Koliki utjecaj može imati čitanje knjige u vrijeme turbulentnih životnih perioda?

Riječi u filmu imaju snagu uništiti i spasiti živote. Objasni zašto.

U jednoj sceni, Hans neuspješno pokušava spasiti jednog Židova iz susjedstva, no zbog toga biva zapisan od strane SS-ovca. Koje emocije prožimaju Hansa? Koje su posljedice njegovog čina? Je li učinio pogrešku ili je samo pokazao svoju humanost?

Jesu li ljudi tada imali slobodu izbora? Je li novačenje bilo obavezno? Jesu li sva djeca morala biti članovima Hitlerove mladeži? Istražite.

U poznatoj bitci za Staljingrad, u studenom 1942., pokrenut je strahoviti sovjetski protunapad. Objasnite simboliku riječi naratora u filmu: "nitko odanije od mene nije služio Führera".

Opiši scenu savezničkog bombardiranja. Liesel u tom trenutku piše knjigu. Objasni zašto joj pokušaj da napiše knjigu spašava život? Što se pak događa s ostalima?

Kako film završava? Što saznajemo o Liesel?

Iako postoji veliki vremenski jaz, što mislite, kakav je bio ostatak njezina života? Jesu li iskustva za vrijeme rata imala utjecaj na njezinu osobnost, njene vrijednosti i njezin obiteljski život?

Zašto je Lieselin život jedan od rijetkih koji je zaintrigirao smrt? Što je to toliko izuzetno kod Liesel?

Sjećate li se posljednje rečenice filma koju iznosi smrt? "Na kraju nema riječi, samo mir. I istina je da ljudi mene progone". Što mislite o smrti kao sveznajućem pripovjedaču? Koja je simbolika?

Što mislite, koja bi bila pouka ovog filma?

Koji vam je prizor bio najupečatljiviji ili najnapetiji? Postoje li u filmu neki smiješni elementi?

Ako da, koji? Kako pak ocjenjujete tužne trenutke?

Filmska izražajna sredstva:

U koje se vrijeme odvija radnja filma? Po čemu možete prepoznati razdoblje Drugog svjetskog rata?

Kakva je odjeća, ambijent, arhitektura, interijer kuća, škole? Opišite nacističku ikonografiju.

Film nudi i tzv. "metakomunikacijske upute" gledateljima. Pomoću čega sve dobivamo informaciju o kojem se točno vremenu radi? (novinski natpisi, plakati, tekstualni uvodi koji se umeću između sekvenci)

Pojedine obavijesti u filmu dobivamo i putem naratora koji uvodi u pojedine epizode i posreduje među njima. Kako se zove glas takvog naratora? (tzv. *off*, odnosno neprizorni glas) Kojom bojom je cijeli film obojen? Što misliš zašto je redatelj filma cijeli film obojio u plavičasto-sive tonove? Što se time postiglo?

Kakva je glazba? Ima li ona neku ulogu u ovom filmu? Postoji li povezanost glazbe i pokreta kamere?

Po duljini kadrova i pokretima kamere što bi rekao je li ovaj film dinamičnog ili statičnog karaktera?

Jeste li primijetili u filmu subjektivni kadar (tj. kadar kojim se pokazuje ono u što lik u prizoru gleda)? Gdje?

Koje kutove snimanja redatelj koristi? Gdje primjećujete ptičju perspektivu (tj. izrazito gornji rakurs)?

Koja vrste filmskih planova dominiraju filmom?

Kakva je gluma u filmu? Djeluju li ti glumci u filmu prirodno?

Kakav je jezik? Da li vas je zasmatalo to što su svi likovi Nijemci, a govore engleski, i to s različitim naglascima? Mislite li da je time film izgubio jedan dio autentičnosti?

Pišući knjigu, Liesel se osvrće na prošlost. Kako nazivamo scenu (kadar, sekvencu) u kojoj se prelazi iz sadašnjosti u prošlost? (eng. *flashback* = retrospekcija)

ZADACI ZA UČENIKE:

- Kojom bi ocjenom od 1 do 5 ocijenili ovaj film? Obrazložite svoju ocjenu i napišite filmsku kritiku.
- Razmislite o nekom danu/događaju kada ste se osjećali tužnima te pokušajte bojama opisati svoje raspoloženje.
- Pročitaj neki citat, vizualizirajte ga i nacrtajte.
- Raspitajte se da li je netko od vaših bližnjih bio primoran zbog rata, posla ili nekog trećeg razloga otići u drugu zemlju; na koje su teškoće/izazove nailazili, do kojih je promjena došlo itd. Intervjuiraj, zabilježi, snimi razgovor.

- Lieselina ljubav prema knjigama mijenja njezin život, pa čak i živote onih oko nje. Koja knjiga je vas inspirirala ili na vas imala značajnog utjecaja? I filmovi imaju svoju vrstu snage. Koji su vas filmovi nadahnuli?
- Koja je prva emocija koju povezujete sa smrću? Što vas najviše zanima kada je riječ o smrti? Je li tema smrti u našem društvu tabu ili o njoj možemo slobodno govoriti? Navedi primjere iz medija, pop-kulture, književnosti i slično.

POMOĆ NASTAVNICIMA:

Edukativne materijale o samom filmu i knjizi možete pronaći i na sljedećim linkovima:

- <http://www.panmacmillan.com.au/resources/MZ-BookThiefFilm-Notes.pdf>
- <http://2007.perthfestival.com.au/files/events/OB-TeachersNotes.pdf>
- <http://www.gradesaver.com/the-book-thief/>
- <http://www.webenglishteacher.com/book-thief-lesson-plans.html>
- <http://vickyloras.files.wordpress.com/2013/12/picador-australia-reading-group-notes.pdf>

* Kako bi poboljšali produkciju kvalitetnih hrvatskih filmova za djecu, voljeli bismo dobiti i povratnu informaciju učenika, učiteljica i učitelja. Svoje osvrte i razmišljanja možete nam slati na fus@kinovalli.net

Projekt FUŠ realiziran je uz potporu

